

Onderwerp

Statenvoorstel vaststelling hoogte rechtmatigheidsgrens
ten behoeve van de Rechtmatigheidsverantwoording

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Als gevolg van nieuwe wetgeving is het College van Gedeputeerde Staten verplicht om, met ingang van het verslagjaar 2021, een Rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de provinciale jaarrekening. Hiermee leggen Gedeputeerde Staten verantwoording af over de naleving van wet- en regelgeving die relevant is voor de (financiële) processen binnen de Provincie Zuid-Holland. Provinciale Staten stellen de hoogte van de verantwoordingsgrens (de zogeheten rechtmatigheidsgrens) vast die bepalend is voor de financiële onrechtmatigheden die opgenomen moeten worden in deze Rechtmatigheidsverantwoording. Tijdens de vergadering van de Commissie Onderzoek van de Rekening (COR) van woensdag 26 mei 2021 is dit onderwerp besproken met de accountant. Naar aanleiding hiervan adviseren de leden van de COR Provinciale Staten de rechtmatigheidsgrens voor de Provincie Zuid-Holland met ingang van het verslagjaar 2021 vast te stellen op 1% van de totale lasten van de Provincie Zuid-Holland, inclusief de dotaties aan de reserves.

Inhoud

Het College van Gedeputeerde Staten is en blijft verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van alle handelingen binnen de provinciale organisatie. Tot en met het verslagjaar 2020 maakte de controle op de rechtmatigheid onderdeel uit van de reguliere controle van de provinciale jaarrekening. De accountant gaf daarover zijn oordeel in de controleverklaring behorende bij de provinciale jaarrekening (oordeel over getrouwheid én rechtmatigheid) en lichtte de uitkomsten van zijn controle toe in het accountantsverslag. Met ingang van het verslagjaar 2021 stelt het College van Gedeputeerde Staten de Rechtmatigheidsverantwoording op. Deze Rechtmatigheidsverantwoording maakt onderdeel uit van de jaarrekening en wordt als zodanig betrokken in de jaarrekeningcontrole van de accountant. Vanaf dat moment zal de jaarrekeningcontrole van de accountant alleen nog maar gericht zijn op het aspect 'getrouwheid'. Vanuit dat perspectief zal de accountant de door Gedeputeerde Staten opgestelde rechtmatigheidsverantwoording toetsen op getrouwheid (is de verantwoording conform realiteit?) en daar zijn oordeel over afgeven.

Naast genoemde wijziging van de rol van Gedeputeerde Staten en de accountant verandert ook de rol van Provinciale Staten. Zo bepalen Provinciale Staten hoe hoog de verantwoordingsgrens met betrekking tot financiële onrechtmatigheden moet zijn die door Gedeputeerde Staten opgenomen moet worden in de Rechtmatigheidsverantwoording. Deze verantwoordingsgrens (lees: rechtmatigheidsgrens) is een door Provinciale Staten vastgestelde grens waarboven het College van Gedeputeerde Staten afwijkingen (lees: fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de Rechtmatigheidsverantwoording. Door de wetgever is bepaald dat de verantwoordingsgrens

binnen de bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van de Provincie Zuid-Holland, inclusief de dotaties aan de reserves, moet vallen. Op dit moment hanteert de accountant een percentage van 1% voor de uitvoering van zijn rechtmatigheidscontrole, zoals dat nu is voorgeschreven door de wetgever (Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden). Provinciale Staten zijn vrij om ieder percentage tussen de 0% en 3% als verantwoordingsgrens vast te stellen. Zowel door Deloitte, als huisaccountant van de Provincie Zuid-Holland, als door diverse instanties (commissie BADO, NBA) wordt geadviseerd bij de bepaling van de verantwoordingsgrens zoveel als mogelijk aansluiting te zoeken bij het percentage dat de accountant tot en met het verslagjaar 2020 heeft gehanteerd bij het uitvoeren van zijn jaarrekeningcontrole, namelijk de 1%-norm bij fouten.

Naast het vaststellen van de Rechtmatigheidsgrens bepalen Provinciale Staten ook, in overleg met Gedeputeerde Staten, wanneer en op welke wijze zij geïnformeerd willen worden over de controle op de rechtmatigheid die door Gedeputeerde Staten wordt uitgevoerd gedurende het jaar. Eind juni 2021 komt de commissie BBV met een Kadernota waarin staat beschreven welke onderwerpen inzake de Rechtmatigheidsverantwoording verplicht moeten worden opgenomen in de Bedrijfsvoeringsparagraaf en welke vrijblijvend daaraan kunnen worden toegevoegd. Daarnaast zullen concrete afspraken gemaakt moeten worden over het feit of en zo ja in welke P&C producten een apart hoofdstuk opgenomen moet worden met betrekking tot de rechtmatigheid om op deze wijze Provinciale Staten ook tussentijds te informeren. Door periodiek deze Rechtmatigheidsverantwoording inhoudelijk met Gedeputeerde Staten te bespreken kunnen Provinciale Staten nog meer inhoud geven aan hun controlerende rol. Afstemming tussen Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten over deze punten zal in de 2^e helft van 2021 plaatsvinden. Tenslotte zal de bespreking van de Rechtmatigheidsverantwoording door Provinciale Staten met Gedeputeerde Staten als een apart agendapunt worden toegevoegd aan de agenda van de vergadering waarin ook de jaarrekening wordt besproken.

Juridische aspecten

Definitieve besluitvorming door de Tweede Kamer over de wetswijziging met betrekking de invoering van de Rechtmatigheidsverantwoording moet nog plaatsvinden. Advisering door de Raad van State heeft plaatsgevonden. Op dit moment is nog niet duidelijk wanneer deze wetswijziging formeel zal worden vastgesteld én wat de definitieve ingangsdatum zal zijn. De beoogde ingangsdatum is, met terugwerkende kracht, 1 januari 2021 (verslagjaar 2021). Vooralsnog is ten behoeve van de voorliggende besluitvorming door Provinciale Staten uitgegaan van deze datum.

Formele bevoegdheid van Provinciale Staten

Om de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in verslagjaar 2021 mogelijk te maken zijn wetsaanpassingen noodzakelijk in de Financiële Verhoudingswet en de Provinciewet, maar ook in lagere regelgeving, zoals het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO). Deze wetswijzigingen voorzien erin dat de bevoegdheid om de rechtmatigheidsgrens vast te stellen uitsluitend bij Provinciale Staten ligt.

Proces

- Statencommissie Onderzoek van de Rekening (COR)	26 mei 2021
- Provinciale Staten	16 juni 2021

Procedure

In de vergadering van de COR van 26 mei 2021 heeft Deloitte, als huisaccountant van de Provincie Zuid-Holland, zijn advies gegeven over de hoogte van de rechtmatigheidsgrens waarop deze, naar zijn mening, door Provinciale Staten zou moeten worden vastgesteld. Naar aanleiding hiervan adviseren de leden van de COR Provinciale Staten de rechtmatigheidsgrens voor de Provincie Zuid-Holland met ingang van het verslagjaar 2021 vast te stellen op 1% van de totale lasten van de Provincie Zuid-Holland, inclusief de dotaties aan de reserves.

Ontwerpbesluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 1 juni 2021, met het besluitnummer PZH-2021-776885781;

Gelet op artikelen 201 tot en met 205 van de Provinciewet;

Besluiten:

1. Vast te stellen, met ingang van 1 januari 2021, de hoogte van de rechtmatigheidsgrens ten behoeve van de Rechtmatigheidsverantwoording op 1% van de totale lasten van de Provincie Zuid – Holland, inclusief de dotaties aan de reserves.

Den Haag, 16 juni 2021

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

griffier,

voorzitter,

Den Haag, 1 juni 2021

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit